OLPC workshop โดย ดร.สุชิน เพ็ชรรักษ์

โรงเรียนดรุณสิกขาลัย ๒๘ กรกฎาคม – ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑

Nicholas Negroponte อธิบายว่าพื้นฐานสำคัญของการพัฒนา OLPC คือทฤษฎี Constructionism ของ Seymour Papert ซึ่งมิได้มองเด็กเป็นผู้ใหญ่ขนาดย่อ แต่เป็นผู้ที่มีวิธีการเรียนรู้ มีความสนใจ มีคำถาม มีคำอธิบายที่แตกต่างไปจากผู้ใหญ่ การออกแบบจึงพยายามทำให้สามารถใช้ได้ทั้งในร่มและกลางแจ้ง ใช้ร่วมกันเป็นกลุ่ม (connectivity) พกพาไปได้โดยสะดวก แข็งแรงทนทาน และประหยัดพลังงาน เพื่อตอบสนองการใช้งานในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของเด็กกับเด็ก เด็กกับครู และเด็กกับผู้ปกครองได้ในทุกที่ ทุกเวลา โดยผ่านเครือข่ายไร้สาย มี keyboard ในภาษาต่าง ๆ หลายภาษา ทำให้เด็กใช้งานได้สะดวกขึ้น

David Cavallo ให้ความเห็นที่น่าสนใจว่าการวิจัยทางการศึกษานั้นเราต้องการทั้งราก (ลงลึก) ผล (สิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้) และกิ่งก้าน (ขยายผล) สิ่งที่มีความสำคัญคือวิธีการจัดศึกษาที่แตกต่างไปจากที่เคยทำกันมาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด ทำให้เกิดการศึกษาที่มีคุณภาพสูง MIT Media Lab ศึกษาแนวทางการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างความเข้าใจเรื่องการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นเป็นลำดับ แต่ก็เป็นเพียงการทดลองนำร่องเท่านั้น ไม่เกิดผลกระทบในการศึกษาในวงกว้าง จึงพยายามพัฒนาคอมพิวเตอร์ที่มีราคาถูก เพื่อช่วยให้คนจำนวนมากมีโอกาสใช้สร้างสภาพแวดล้อมที่จะทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น เกิดเจตคติ “all for learning” ซึ่งจะก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่กว้างขึ้น เนื่องจากไม่มีใครจะรู้ดีหมดทุกเรื่อง พอที่จะสอนหรือให้คำแนะนำแก่คนอื่น ๆ ได้ตลอดเวลา

การใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาในระยะที่ผ่านมาดูเหมือนกับการจำลองระบบที่เรายังไม่มีคอมพิวเตอร์ แต่เมื่อเราได้เห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงในทุกเรื่อง ๆ จึงเกิดคำถามว่าการศึกษาเราเปลี่ยนแปลงไปได้แค่ไหน เทคโนโลยีทำให้เราสามารถจัดการศึกษาแบบที่แตกต่างไปจากเดิมได้เพียงใด ในโลกที่เด็กสามารถหาข้อมูลได้เองอย่างง่ายดาย ผ่านคอมพิวเตอร์และอินเตอร์เน็ต เราไม่สามารถจะทำนายได้เลยว่าเด็กควรจะรู้อะไรบ้าง แล้วเราจะเตรียมเด็กเข้าสู่โลกที่ยากจะทำนายได้อย่างไร

Seymour Papert ย้ำว่าเด็กมีความสามารถมากกว่าที่เราจะสอนเขา คอมพิวเตอร์จึงไม่ควรเป็นเครื่องมือสำหรับการสอนเท่านั้น แต่ควรเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ คือ ใช้ในการแสดงความคิด ในการสร้างสิ่งที่สนใจ ในการแลกเปลี่ยนความคิดและผลงานซึ่งกันและกัน

บทบาทของครูจึงต้องเปลี่ยนแปลงไป หน้าที่ของผู้ใหญ่คือช่วยให้เด็กค่อย ๆ พัฒนาความเข้าใจขึ้นไปตามลำดับขั้น ไม่ไปบอกว่าสิ่งที่เด็กคิดนั้นผิด เป็นทฤษฎีที่ผิด เป็นคำอธิบายที่ผิด ให้เด็กมีความสุขกับคำอธิบายของตนเองไปก่อนแล้วค่อยปรับแก้ไขต่อไปเป็นลำดับ ให้เด็กมีอิสระ

และอำนาจมากขึ้น เรียนกันเองได้มากขึ้น เด็กได้มีโอกาสสอนซึ่งกันและกัน ฝึกการตอบคำถาม ฝึกการตั้งคำถาม ฝึกการช่วยคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะมีอายุต่างกันเพียงใดก็ตาม ฝึกการหาคำตอบหรือแม้แต่คำถามใหม่ ๆ ร่วมกันได้ ห้องเรียนจึงจะแปรสภาพไปเอง พื้นที่ของเด็กที่จะสำรวจทดลองสิ่งต่าง ๆ ก็มากขึ้น เกิด learning environment ใหม่

กระทรวงศึกษาธิการมีผู้เชี่ยวชาญรับผิดชอบแต่ละเรื่อง เช่น พัฒนาหลักสูตร พัฒนาสื่อ พัฒนามาตรฐาน พัฒนาระบบการวัดผล แต่ไม่มีใครรับผิดชอบโดยตรงที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาอย่างแท้จริง หลายครั้งก็มาลงเอยที่การพัฒนาครูด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่มักพบว่าไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับกว้างเลย เสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย ในที่สุดก็ถูกกลืนเข้าระบบที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามเดิม

การพัฒนา OLPC มีเป้าหมายเพื่อเสนอทางเลือกใหม่ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงถึงในระบบ โดยไม่ต้องไปย่ำเท้าอยู่กับการพัฒนาครูต่อไปอีก เนื่องจากเด็กสามารถติดต่อถึงกันได้ทุกที่ ทุกเวลา (ubiquitous connectivity) ออกไปทำกิจกรรมนอกห้องเรียนได้ หรือเคลื่อนที่ได้ เด็กทุกคนมีโอกาสได้ใช้คอมพิวเตอร์ของตนเองตลอดเวลา สามารถขยายโอกาสได้อย่างกว้างขวาง เนื่องจากคอมพิวเตอร์มีราคาถูก เมื่อใช้กันในจำนวนมากพอ (critical mass) ก็จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีโปรแกมที่เป็นระบบเปิดและฟรี สามารถเรียนรู้ได้นอกห้องคอมพิวเตอร์ และจะกลายเป็น “ดินสอ” ในการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

Barbara Berry กล่าวว่าเราควรพัฒนาความสามารถในการสังเกต และบอกเล่าเรื่องราวของเด็ก ในกระบวนการบอกเล่าก็ควรตั้งคำถามตามไปด้วยเพื่อสร้างความหมายต่าง ๆ ในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น การบ่มเพาะนิสัยการเล่าเรื่องช่วยให้ผู้เรียนก้าวเข้าสู่รูปแบบการคิดใหม่เกี่ยวกับสารสนเทศ และเป็นการสร้างทรัพยากรในการเรียนรู้ให้แก่โลก ให้ความสำคัญของพลังแห่งการคิดสร้างสรรค์ และที่สำคัญอย่างยิ่งคือเป็นการพัฒนาการคิด ความรู้สึก การรับความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

ที่จริงการถ่ายภาพไม่ใช่เป็นเรื่องของเทคนิค แต่เป็นเรื่องของการคิดโดยแท้ ต้องอาศัยการสังเกต ตั้งคำถาม และก้าวต่อไปจากคำถามที่สะท้อนถึงความคิดพื้นฐานของตนเอง เพื่อไขคำตอบให้กระจ่างยิ่งขึ้นเป็นลำดับ การเล่าเรื่องโดยใช้เพียงกระดาษดินสอนั้นนับเป็นเรื่องยาก ถ้าหากให้สร้าง documents โดยใช้ภาพ ใช้วิดีทัศน์ ก็จะสามารถแลกเปลี่ยนกันใน social network ได้อย่างกว้างขวาง

การใช้ OLPC ประสบความสำเร็จในหลายประเทศ เช่น ในประเทศอุรุกวัย ได้รับการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากประธานาธิบดี มีทีมรับผิดชอบหลัก และมีกรณีตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จ ขยายจาก ๑ โรงเรียนไปสู่ ๑ รัฐ สู่ ๔ รัฐ และ ๑๔ รัฐตามลำดับ ให้ความสำคัญของการพัฒนาครูเสียแต่แรก ทำให้ครูกลุ่มแรกที่ได้รับการอบรมและมีประสบการณ์แล้วไปเป็น facilitators

ของครูกลุ่มอื่น ต่อไป ขยายต่อไปเรื่อย ๆ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการขยายผลได้กว้างขึ้น นอกจากนั้นยังมีทีมทำงานด้านเทคนิคอย่างแข็งขัน เชื่อมโยงการใช้งานในโรงเรียนและในชุมชน การที่เด็กได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนกับคนอื่น ๆ กว้างขวางขึ้นทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น ในขณะเดียวกันด้วยเครื่องมืออุปกรณ์ดิจิตอลที่มีราคาถูกลงนั้นก็จะทำให้เด็กได้มีโอกาสหันมาดูวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของตนเองอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น ทำให้โรงเรียนกลายเป็นศูนย์กลางของชุมชน มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนในทุก ๆ ด้าน

ในประเทศเปรู มีแรงขับเคลื่อนที่สำคัญจากที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเขาเชื่อในความคิดของ Nicholas Negroponte อย่างเต็มเปี่ยม มีเครือข่ายกว้างขวางในวงการมหาวิทยาลัย จึงได้รับความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก มีกรณีตัวอย่างที่ดีทั้งในด้านการศึกษาและเทคนิค นำ OLPC เข้าไปทดลองใช้ในภูมิภาคที่มีความยากจนที่สุด ไม่มีการติดต่อสื่อสารกับภายนอก มีการจัดตั้งศูนย์ประจำภูมิภาค และมีการพัฒนาคู่มือในภาษาสเปนขึ้นใช้ ปีหน้าก็อาจจะมี OLPC ใช้กันถึง ๑ ล้านเครื่องแล้ว นอกจากนั้นยังได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนเป็นอย่างดี เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมเหมืองแร่ช่วยจัดซื้อ OLPC จำนวนมากสมทบให้กับรัฐบาลด้วย เช่นเดียวกันเด็ก ๆ ก็สามารถใช้เครื่องมือทันสมัยเพื่อการทำความเข้าใจและอนุรักษ์ความรู้ที่มีอยู่ในวัฒนธรรมของตนเองได้เป็นอย่างดี ช่วยกันสร้าง digital textbooks ในขณะเดียวกันก็สามารถเรียนรู้วิชาต่าง ๆ นอกห้องเรียนได้ด้วย โอกาสในการเรียนรู้จึงไม่มีขีดจำกัด ได้ฝึกการตั้งคำถาม เผชิญกับความไม่รู้ และพยายามหาคำตอบที่หลากหลาย ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สามารถเชื่อมโยงกับคนอื่น ๆ ด้วยความอยากรู้และความรู้ เรื่องสำคัญอย่างหนึ่งคือการพัฒนาครูนั้นควรเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เรียนรู้ร่วมกันไป ขยายผลไป จึงจะมีหลักประกันในเรื่องคุณภาพ

ในประเทศบราซิล ผู้นำรัฐบาลให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีตั้งแต่แรก สังคมมีพื้นฐานที่เข้มแข็งทั้งในด้านการศึกษาและเทคโนโลยี เริ่มต้นด้วยการทดลองนำร่องในโรงเรียน ๕ แห่ง และมีบทเรียนที่ชี้ให้เห็นว่าความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลแต่ละรัฐ รวมทั้งภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ เป็นสิ่งที่จำเป็น ค่อย ๆ ขยายไปในแต่ละรัฐ การทดลองที่น่าสนใจคือการแบ่งกลุ่มนักเรียนให้ทำโครงการที่เลือกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ด้วย OLPC ทำให้เด็กทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้สะดวกขึ้น แต่ละกลุ่มเสนอผลงานไว้ใน server เป็นประจำ ทุกคนก็จะได้เห็นผลงานตลอดเวลา ส่งเสริมให้เด็กนำไปใช้ที่บ้านซึ่งผู้ปกครองก็จะได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมไปด้วย ทำให้เด็กกลายเป็น agent of change/development นำไปสู่เกิด collective/team learning ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น ในกรณีการทำโครงการเรื่องน้ำ เรื่องป่า เป็นต้น เด็กกลายเป็น “ผู้สื่อความ” ที่พูดถึงเรื่องการศึกษา เรื่องเทคโนโลยี ได้อย่างคล่องแคล่วเมื่อมีผู้เข้ามาศึกษาดูงาน

ในประเทศมองโกเลีย เริ่มนำไปใช้ในการพัฒนาชนบท มีการจัดคณะทำงานหลักในการขับเคลื่อนโครงการ พัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่สำคัญคือต้องมีการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ประสบการณ์ที่ผ่านมาช่วยให้ตะหนักได้ว่าครูในชนบทเปิดรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ทางด้านการศึกษาได้มากทีเดียว นับเป็นจุดแข็งอย่างหนึ่งของโครงการ เจ้าหน้าที่โครงการย้ำว่าต้องได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาล ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ เช่น บริการอินเตอร์เน็ต เป็นต้น จำเป็นต้องมีการทดลองนำร่อง การพัฒนาครูให้เข้าใจการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน การดูแลรักษาและซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์ พัฒนาสื่อในภาษาที่เด็ก ๆ จะเข้าใจได้ ครูเข้าใจได้ ในประเทศที่ไม่สันทัดในการใช้ภาษาอังกฤษเช่นมองโกเลียนั้นเรื่องภาษาถือเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่ง การมี contents ที่เด็กสามารถใช้ได้เป็นเรื่องสำคัญ การร่วมมือกับภาคเอกชนมีความสำคัญอย่างมาก ในสภาพที่ชุมชนอยู่กันอย่างกระจัดกระจายมากอย่างมองโกเลีย เครื่องมือที่เคลื่อนย้ายได้ง่าย มีโครงสร้างพื้นฐานที่จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ในระบบทางไกล แล้วนำผลงานมาแลกเปลี่ยนกันเป็นบางเวลา มีความสำคัญยิ่ง

ในประเทศเฮติมีการประสานความร่วมมือระหว่างกระทรวงต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับงานที่กระทรวงเหล่านั้นรับผิดชอบ ร่วมกันพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มหาวิทยาลัยเข้ามาร่วมมือกันในการพัฒนา software มีการสร้างกรณีตัวอย่างที่ดี และมีคณะทำงานรับผิดชอบในการขับเคลื่อน มีการจัดค่ายเพื่อแนะนำการใช้ OLPC ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง เป็นต้น

ในประเทศรวันดามีการจัดตั้งโรงเรียนทดลองนำร่อง ช่วยกันพัฒนาเนื้อหาที่ใช้ภาษาท้องถิ่น ใช้โทรทัศน์เข้ามาช่วยกระจายความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การพัฒนาครู สร้าง reality programs เสนอโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน จัดโปรแกรมแนะนำการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เสนอวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนต่าง ๆ เป็นต้น ในระยะที่ผ่านมาพบว่าเด็กในชนบทสอบผ่านการทดสอบระดับชาติเพียง ๑๒% เท่านั้น เด็กในห้องเรียนหนึ่งก็มีจำนวนมาก ครูมีภาระหนัก รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหานี้ จึงลงทุนในการใช้ OLPC ในการแก้ไขปัญหา ใน ๓ ปีแรกครูใช้ภาษาแม่ในการสอน หลังจากนั้นก็ใช้ภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษ จึงเป็นการยากที่จะพัฒนาแบบเรียนในทุกภาษาขึ้นใช้ได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากต้องมีค่าใช้จ่ายมาก การใช้ OLPC จึงช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้มาก ทำให้แบบเรียนเป็นปัจจุบันได้ตลอดเวลา โดยใช้พลังของเด็ก ของผู้รู้ในท้องถิ่น ของครู เข้ามาช่วยกันทำ

บทเรียนที่ผ่านมาพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. เราต้องการ local champion คือกรณีตัวอย่างที่ดีให้เห็นในพื้นที่ต่าง ๆ

๒. มีทีมหลักในการขับเคลื่อน (core team) มีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนการศึกษาไปสู่คุณภาพที่ดีขึ้น ไม่ใช่แต่คิดถึงเรื่องเทคโนโลยีเท่านั้น

๓. สร้างความร่วมมือในระหว่างพันธมิตร ไม่จำกัดแต่เฉพาะกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น เช่น ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาครู พัฒนาเทคโนโลยีที่จำเป็น ร่วมมือกับภาคเอกชนซึ่งมีทั้งความรู้และทรัพยากรที่ช่วยสนับสนุนได้มากกว่าที่จะหวังพึ่งรัฐบาลแต่เพียงฝ่ายเดียว

๔. ขับเคลื่อนงานจากความสำเร็จ (build from success) ไม่จำเป็นต้องเริ่มงานที่ใหญ่โต ทำเล็ก ๆ ไปก่อน ใช้ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเป็นฐานให้พัฒนางานต่อเนื่องเป็นลำดับไป

๕. มีคนช่วยกันทำงานมากพอตั้งแต่แรก มีการลงทุนอย่างเพียงพอ เพื่อนำไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน

๖. ทำให้ดี ให้เห็นผลก่อน จึงค่อยขยาย (saturate before spread)

๗. สนับสนุนให้ดำเนินโครงการได้ต่อเนื่อง มีบันทึกเป็นหลักฐาน (supporting project repositories)

๘. เน้นที่การเรียนรู้มากกว่าคอมพิวเตอร์ (learning, not laptops)

๙. ช่วยให้เด็กและครอบครัวรัก OLPC ช่วยให้มองเห็นคุณค่าของการศึกษา มองเห็นช่องทางใหม่ ๆ ในการศึกษาได้มากขึ้น

๑๐. สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่แข็งแกร่ง (create strong learning experiences) มองเห็นผลที่สัมผัสได้

๑๑. สร้างการมีส่วนร่วมและความตื่นเต้น (participation and excitement)

๑๒. ให้ครูมีส่วนร่วมและได้รับการสนับสนุน

๑๓. ลงลึกดีกว่าแผ่ไปกว้าง ควรคิดให้ลึกลงไปเรื่อย ๆ สร้างความสามารถอย่างต่อเนื่อง (depth over breadth)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกยากที่จะทำนายได้ จึงไม่อาจเตรียมตัวเด็กให้อยู่ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ถ้าทำแต่เพียงการถ่ายทอดความรู้จากอดีตให้เด็ก เราจำเป็นต้องคิดถึงการศึกษาแบบใหม่ที่จะทำให้เด็กจำนวนมากพร้อมจะดำรงชีวิตอยู่ในโลกยุคใหม่ เราควรคิดถึงเรื่องการพัฒนา sustainable skills นั่นคือปลูกฝังความรักในการเรียนรู้ (passion to learn) เรียนรู้วิธีการเรียน (learning to learn) มีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคล่องแคล่วในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

ความเห็นของกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมฝ่ายไทยมีความเห็นว่าการจัดหาเครื่อง OLPC ไม่ใช่เรื่องที่เป็นปัญหาสำคัญอีกต่อไป เนื่องจากเห็นความสนใจจากภาคส่วนต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะจากภาคเอกชนซึ่งอาจจะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผ่านงาน CSR สิ่งที่สำคัญคือการจัดองค์กรที่รับผิดชอบการให้ความรู้กับประชาชน และการสร้างความตระหนักในสังคมให้

กว้างขึ้น ส่งเสริมการตลาด ขับเคลื่อนให้เกิดการขยายการใช้ OLPC เป็นระลอก ๆ ที่ใหญ่ขึ้นเป็นลำดับ น่าจะได้ผลดีกว่าการผลักดันในระดับนโยบายของรัฐบาลแต่เพียงอย่างเดียว องค์กรที่จะเกิดขึ้นนั้นควรห่างจากการเมืองพอสมควร แต่ก็ควรจะพูดกับฝ่ายการเมืองรู้เรื่อง ไม่มีผลประโยชน์ที่ทำให้สาธารณชนสงสัย รวมทั้งสามารถร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นควรมีอาสาสมัครเข้ามาช่วยกันทำงาน มหาวิทยาลัยสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น ทั้งในด้านการพัฒนา Software และการ Hardware รวมทั้งการสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยีอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

การร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างกลุ่มที่กำลังทดลองนำร่องในการใช้ OLPC ห้าร้อยเครื่องแรกนี้มีความสำคัญยิ่ง เพื่อช่วยให้เกิดสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจของรัฐบาลและสังคม David Cavallo ให้ความเห็นว่าวิธีการขับเคลื่อนจากล่างขึ้นบน และไม่ติดยึดกับรัฐบาลเท่านั้น น่าจะเป็นทางออกที่ดีของประเทศไทย อีกทั้งการที่ลงไปทำในพื้นที่ที่มีคนอยากทำ อยากช่วยเหลือกัน (cluster development) ก็น่าจะได้ผลดีกว่าการปูพรมไปในวงกว้าง และไม่มีระบบช่วยเหลือที่พอเพียง